

SCHRIFTELIJKE VRAAG

nr. 682
van **GWENNY DE VROE**
datum: 19 mei 2017

aan **JOKE SCHAUVLIEGE**
VLAAMS MINISTER VAN OMGEVING, NATUUR EN LANDBOUW

Aanvaardingsplicht voor matrassen - Stand van zaken

Jaarlijks worden in Vlaanderen zo'n 400.000 oude matrassen weggegooid en verbrand. Dat zijn er ongeveer 1000 per dag. Het goedgekeurde uitvoeringsplan huishoudelijk afval en gelijkaardig afval zet in op initiatieven die de herbruikbare goederen en recycleerbare componenten maximaal uit het grofvuil halen. Daarbij ligt de nadruk enerzijds op grofvuil in het algemeen en anderzijds op een specifiek beleid voor meubelen en matrassen, een volumineuze, moeilijk hanteerbare fractie.

Wat grofvuil betreft, wordt gewerkt aan de invoering van een uitgebreide producentenverantwoordelijkheid voor matrassen tegen 1 januari 2018. Via deze weg zullen de producenten van matrassen worden aangezet om deze te ontmantelen en de materialen te recyclen.

De minister ziet de bijdrage voor de consument als een soort statiegeld. De producenten zelf denken veeleer aan een Recupel-bijdrage die wordt toegevoegd aan iedere nieuwe matras. Met de inkomsten daaruit zou de recyclage van de matrassen worden georganiseerd.

Gemeenten zijn vragende partij om de aanvaardingsplicht voor matrassen tijdig in te voeren. De invoering van een doorgedreven selectieve inzameling van matrassen is in het Uitvoeringsplan huishoudelijk afval en gelijkaardig bedrijfsafval immers een belangrijke maatregel om de hoeveelheid restafval in Vlaanderen te doen dalen en het zijn net de gemeenten die verantwoordelijk zijn voor het behalen van de doelstellingen.

Maar de invoering van de aanvaardingsplicht voor matrassen zou worden uitgesteld tot 1 januari 2021, aldus berichtgeving van de Vereniging van Vlaamse Steden en Gemeenten (VVSG).

1. Wat is de stand van zaken van de invoering van de aanvaardingsplicht voor matrassen? Zal de vooropgestelde timing gehaald worden?
2. Is er overleg met de andere gewesten wat betreft de invoering van een aanvaardingsplicht?
3. Is er ondertussen duidelijkheid over de manier van financiering van dit beleid? Zo ja, hoe ziet de minister deze financiering? Welke invloed zal het beleid hebben op de aankoopprijs van de matrassen?
4. Op welke manier is er ter zake overleg met de producenten?

5. Is het onderzoek van het Milieu-en energietechnologie Innovatie Platform (MIP) betreffende de mogelijkheden voor ecodesign en onderzoek naar afzetmarkten voor de recyclaten uit afgedankte matrassen, reeds afgerond? Zo ja, wat zijn de belangrijkste conclusies?
6. Blijkt uit dit onderzoek of de afvalstroom van matrassen een negatieve of een positieve stroom is?
7. Op welke manier gebeurt de recyclage van matrassen? Welke onderdelen kunnen worden gerecycleerd en waarvoor?

ANTWOORD

op vraag nr. 682 van 19 mei 2017

van **GWENNY DE VROE**

1. Uit een studie in voorbereiding van een milieubeleidsovereenkomst bleken de moeilijke afzetmogelijkheden voor de materialen uit afgedankte matrassen. Het is derhalve aangewezen om de invoering van de aanvaardingsplicht uit te stellen. Hiervoor is een wijziging van het VLAREMA lopende.
2. De andere gewesten werden steeds betrokken bij het overleg over een aanvaardingsplicht voor matrassen en hebben hun interesse in de invoering van een uitgebreide producentenverantwoordelijkheid voor matrassen bevestigd. Dit is ook opgenomen in het Brusselse en Waalse uitvoeringsplan voor afvalstoffen. De laatste stap, namelijk de invoering van een wettelijke plicht, blijft echter uit.
3. Zoals het geval is bij andere producten die onder een aanvaardingsplicht vallen, zal er een milieubijdrage worden aangerekend bij het op de markt brengen van een nieuwe matras. Deze milieubijdrage moet de kost voor inzameling en verwerking van de afgedankte matras dekken. De grootteorde van de milieubijdrage wordt voorlopig geschat op 13,50 euro per matras.
4. De producenten werden tijdens het hele proces betrokken.
5. Het onderzoeksproject Innomat werd verlengd en zal gefinaliseerd worden tegen september 2017.
6. Het is op dit ogenblik wel al duidelijk dat afgedankte matrassen een negatieve waarde hebben.
7. In Wallonië, Nederland en Frankrijk zijn enkele matrasrecyclagebedrijven actief. Na al dan niet manuele ontmanteling van de matrassen worden drie fracties bekomen: metaal, schuim (latex of polyurethaanschuim) en tijk (textiel). De metaalfractie wordt gerecycleerd in de metaalindustrie. Polyurethaan en de textielfractie kunnen verwerkt worden tot ondertapijt of isolatiemateriaal. Latex kan gebruikt worden voor judo- en koematten. Het Innomat-project geeft aan dat de afzet van materialen (vooral van de schuimfracties) op dit ogenblik, o.a. ten gevolge van de lage olieprijs, een grote uitdaging vormt. Verschillende buitenlandse ontmantelingsprojecten hebben grote afzetproblemen voor deze materialen.